

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Delajmo!

»Slovenec« je pod tem zaglavjem priobčil te-le lepodišeče besede:

»Ti stanovi se spoznajo med seboj in si podajajo roko v boju za svojo gospodarsko eksistenco. Hkratu so spoznali tudi svoje sovražnike. Šele sedaj vidijo, koliko ujedalk je živelo ob troških nezavedajočega se ljudstva, ki je vsled delovanja teh parasitov krvavelo in hiral. Ej, kako je hipoma postalo živo! Ujedalke, to je naši praktični liberalci, so zagnali grozen krik, da se jim dela krivica takrat, ko se je začelo ljudstvo zavedati pravic, ki mu jih daje od cesarja potrjen zakon!

Policijo kličejo na pomoč takrat, ko ljudstvo uporablja svobodo organizovanega kupovanja in prodajanja. V ječe bi radi pahnili one, ki se zavedajo svoje krščanske dolžnosti napram izsesavanemu ljudstvu! To hočejo!

Praktičnim liberalcem alias ljudskim oderuhom je priteklo na pomoč korumpirano liberalno časopisje. Vsi ljudstvu sovražni elementi, kateri so gmotno ali politično prizadeti, so se združili in danes boré ostuden boj proti organizacijam in organizatorjem. Po vaseh in trgih bujno cvete obrekovanje, laž in ovaduštvo; liberalno časopisje pa prinaša ostudne anekdote, ki se tičejo bodisi zadrug ali njihovih voditeljev, da šegeče živce svojih čitateljev in vse to še ponovi kak zanesljiv fonograf v deželni zbornici, da ostane liberalna zlobnost in neumnost ovekovečena in natančno prihranjena tudi poznejšim rodovom za psihologične študije.

Težek boj, ki ga boré zadruge za svoje pravo proti onim, ki se boje organizovanega ljudstva iz političnih in sebičnih nagibov. Mnogi izmed nas so postali vsled tega malodušni in v vednih bojih se je izerpala njihova energija in sedaj morda mislijo, da ni še prišla pri nas doba ljudske organizacije.

Ne tako tovariši! — Pogum! — Ne klonimo duha! To divjanje se bode skoraj poglelo. »Stekli liberalci« bodo v slepi borbi proti ljudstvu našli smrt. Oni elementi po deželi, ki se sedaj vrste proti organizacijam na poziv političnih sleparjev, sprevidijo, da so le žrtve teh sleparjev, ki zvajajo oči množice drugam, da jih množica ne vidi v njihovi materijalistični nagoti, da ne vidi svojih voditeljev brez verskih in narodnih idealov. Videli bodo, da so ti njih »voditelji« vrgli vero iz svojih src baje kot »predrago konfesijo«, da so s svojo narodnostjo naredili bankerot, da so vražijo one, ki gospodarsko organizujejo ljudstvo samo zato, ker sami nimajo pozitivnih gospodarskih idej. In tudi uradništvo bode spoznalo vzvišeni namen, kateremu

je dolžno služiti. Tudi ono se gotovo v kratkem oklene ljudstva, za katero je nastavljeno. Gotovo ne bode dalj časa verovalo frazam političnih sleparjev, ampak bode dejansko in z dobrim svetom segalo v narodno-gospodarsko gibanje in tako izvrševalo svojo nalogo.

Po tem obupnem klicu soditi, mora z gospodarsko organizacijo že preklicano pešati. Vzlic temu pa se nam je pečati z nesramnim tem manifestom, ker nam v pravi, četudi ostudni luči kaže tisto duhovniško kliko, iz koje srede se je vzel njega pisec. Da je ta pisec katoliški pop, je gotovo, ker le pokvarjeni katoliški popi so v stanu pasti do tako nizkega, nekrščanskega, nečloveškega obrekovanja in hujskanja.

Govoriti o »ujedalkah, živečih ob troških nezavedajočega se ljudstva«, govoriti o »parasitih, pod kojimi ljudstvo krvavi in hira«, je skrajna predrznost. V časih, ko ima knezoškof ljubljanski še vedno svojih 30.000 gld. gotovega letnega dohodka, v časih, ko se ravno isti knezoškof s svojimi zloglasnimi zavodi pripravlja k roparskemu naskoku na žulje našega naroda, v teh časih se predrznejo tega knezoškofa hlapci, očitati nam parasitstvo, pod kojim krvavi in hira naše ljudstvo.

V časih, ko plačuje naš kmet za nove cerkve, za nova župnišča, za nove oltarje, za nova bandera po 100—200% naklade, v časih, ko se zapeljujejo najrevnejši sloji k nepotrebnemu romanju, pri kojem se izda zadnji vinar, tako da bodo morale občine svoj čas obilo teh romarjev in romaric preživeti, v teh časih se dobi katoliški duhovnik, ki hujska in križarsko vojsko napoveduje proti našim ubogim trgovcem po kmetskih vaseh, ter jim skuša odjesti, kar jim do sedaj še ni mogel odjesti!

In slovenski kmet, oglej si vendar takega, mladega duhovnika, ki sedaj vedno govori o ujedalkah, o oderuhih, o izsesačih naroda, oglej si tega razsajača, ki služi v sramoto pravemu, o tako potrebnemu duhovniškemu stanu — kojega občečislani in visokospoštovani zastopniki pa so že kaj redki postali — oglej si tega razsajača bolj od blizo! Odpri oči in odgovori mi odkrito in brez bojazni, kdo je v tvoji fari največkrat pijan, in kdo je tisti, ki v tvoji fari največ dobrega pojé? Ali ni to omenjeni hujskač, ki tako rad kriči o ujedalkah naroda?

In če je v tvoji fari lepo, nedolžno dekle, kdo je tisti, ki ji stavlja največ zanj, kdo je tisti, ki je v tvoji fari največkrat tak, da bi bilo najbolje, da se mu takoj obesi mlinski kamen na vrat, in da se v največji hitrici s talarjem in kolarjem

potopi v globočino morja? Slovenski kmet, ali ni to omenjeni hujskač, ki tako rad govori o sleparjih, ki sleparijo naše dobro ljudstvo!

In če potrebuješ denarja, kdo ti ga posoja proti najvišjim obrestim, in če si v potu svojega obraza prislužil in prihranil malo hranilnično knjižico, ter jo vestno skrivaš v svojo škrinjico, da bode ž njo po tvoji smrti vsaj pogrebne troške pokriti mogoče, kdo voha za njo, kakor voha dihur za kurjim jajcem v stelji, kdo voha za njo toliko časa, da je ne izvoha in odnese? Slovenski kmet, nili to omenjeni hujskač, ki tako rad kriči o izsesalcih naroda?

Da, tak je ta hujskač, ali pri vsem tem ga noč in dan muči vprašanje, kdo je največji parasit, najžejnejša ujedalka, kdo je najhujši oderuh, najkrutejši izsesalec in najgrši slepar na telesu našega naroda? S tem vprašanjem — ker malemu trgovcu, malemu oštirju ne privošči vsakdanjega kruha — sili neprestano na dan, mesto da bi ponižno ob strani stal, ter dajal Bogu hvalo, če ga drugi s tem vprašanjem pri miru puščajo. Ali, če pobožni gospodje po vsi sili hočejo imeti odgovor na zgorejšnje vprašanje, bodi jim ta odgovor. Torej slovenski kmet, odpri oči in vestno premišluj o tem, kdo je največji parasit, najžejnejša ujedalka, kdo je najhujši oderuh, najkrutejši izsesalec in najgrši slepar na telesu našega naroda? Niti veliko premišljevati ti ne bo treba, pa prideš do pravega in resničnega odgovora.

Na delo tedaj slovenski kmetovalec!

Vprašanja naše kmetije!

(Dalje.)

Če tedaj kmet dolg na svojem zemljišču ima, mora v obrestih jeden del pridelkov dati upniku, on dela za družega po kolikosti svojih dolgov, ker brez obresti mu ne da nobeden posojil, te obresti pa ne more drugače plačevati, kakor iz pridelkov kmetije.

Po tej poti prihajajo kmetije na kant. Ali jo pokupijo bogataši ter iz njih napravijo veleposestva, ki se zovejo latifundije, katera dajo v najem, ali jih pokupijo bajtarji, ki redko do srednjih kmetij pritižijo. V enem ali drugem slučaju, — najemniki so v rokah lastnikov, kateri jim najemnine po pridnosti zvišajo, — dobimo tako le kmeta, ki ni kmet, ampak poljski delavec, ki sebe in svojih otrok ne more rediti, ali kaj prida iz sebe in otrok napraviti.

Svetovno gospodarstvo ima fabrike, rudokope. Tam rabijo delavce na tisoče. V mesta, v fabrike, rudokope ljudje iz

kmetije hitijo. Od tam jih ni več nazaj v kmetško delo; so se drugemu delu privadili, drugemu življenju.

Kam pridemo, če pojde tako naprej, so se angleški, nemški ljudje začeli vprašati? Ali bomo fabrične cape jeli? Nemški grajščak Rodbert Jatzegow — menda po imenu soditi, ponemčen Slovan — je mej Nemci prvi vrgel vprašanje kmetije v razpravo. Storil je to leta 1858.—1869. On je učil, da se kmetija ne sme prepustiti prosti hoji trgovine, da se sme le do polovice prave vrednosti zadolžiti pustiti in to tako, da država denar posodi ter se ta posojila vrnejo po davkih, v manjših svotah proti malim obrestim ter, da se tudi dote otrok iz takih državnih kas plačujejo.

Ta mož, ki je odkritosrčen prijatelj kmeta, je sam kmet, a velik um, ki je tudi Marks, voditelju novejšega fabričnega in družnega delavca, dal povod k njegovemu druženju, se je postavil v svojih pismih na podlago proste lastine zemljišč. O kaki tlaki in desetini nič ni hotel vedeti. Po njem je razvoj gospodarstva v prosto lastino trden zakon, ki se ne da po nobeni moči zadržati ali ovreči. — Ali po njem je kmetija podlaga vsega družnega, je javnega pomena in vsa javnost mora pripomoči, da se njena gospodarska tla utrdijo. Ta Rodbert pogleda nazaj v davne čase, ko je nemški kmet še bil prost človek, ko je pa imel v občinskem svetu svoje rezerve, iz katerih je v tistih malo razvitih časih zajemal, da mu ni treba bilo svojega zemljišča načeti. Tedaj še ni bil tlakar ne grajščaku, ne kapitalistu, ki ga s posojili ali najemnino v sužnosti drži.

Ta mož spozna, da je treba kmetu na prosti lastini dosti denarja, če hoče kaj prida pridelati in spečati, ali ta denar naj dobi od države do polovice vrednosti svojega zemljišča, v drugem si pa naj pomaga z združenim kreditom in le toliko, kar zamore zopet iz pridelkov zboljšanih zemljišč dobiti.

Rimsko pravo po njem ne velja za kmeta. Kakor trgovec svoje pravo dobivlja, obrtnik svoje, ga mora tudi kmet kot najvažnejši ud naše družbe.

Danes imamo velike bukvarne, v kojih se razpravljajo vprašanja kmetije.

Preden se teh vprašanj lotimo, podamo sliko o tem, kako se je kmetško delo v tem novem gospodarstvu proste lastine, v takozvanem kapitalističnem ali liberalnem gospodarstvu razvilo. Na podlagi tega lahko bralci sami razsodite, kaj je dobro, kaj ne za povzdigo slovenske naše kmetije. Kar ves svet dela, moramo tudi mi Slovenci. Gospodarstvo Evrope ne pozna narodnosti ali vere, kruh je brezversk, nima narodnosti.

Politični pregled.

Položaj je v naši državi vsled češke obstrukcije tako zamotan, da nihče ne ve, kaj se zgodi. Bržčas se tekom prihodnjega meseca državni zbor razpusti ali vsaj do jeseni odgodi. Pomagano s tem ne bo dosti, ali pripraviti se je na nove volitve.

Delegaciji sta te dni zborovali in z navdušenjem odobrili grozovite svote za armado. Slovani so se precej ostro uprli zvezi mej našo državo in Italijo in Rusijo, kar pa ne bo nič pomagalo. Slovane poznajo samo, kadar treba davke plačati ali kri prelivati.

Minister Kallay, ki vodi upravo Bosne in Hercegovine, se je Madjarom hudo zameril, očitajo mu, da se v Bosni premalo ozira na korist Madjarov, in vsled tega ga poskušajo strmoglaviti.

Vojna v južni Afriki se bliža koncu. Angleži, katerih je 220.000, v tem, ko je Burov desetkrat manj, so že zavzeli Johannesburg in pridejo tekom prihodnjih dni v Pretorijo. Buri se sploh več ne ustavljajo. Angleži bodo seve požrli obe ti južnoafriški kmetiski republiki. Že danes se lahko reče, da teh držav ni več, da sta izgubili samostojnost in postali dve angleški pokrajini.

Domače in razne novice.

„Gorenjska kmetška zveza.“ Zadnji »Gorenjec« je sprožil izvrstno misel, kateri želimo, da bi se kmalu uresničila. Končuj svoj zanimivi članek o brezvestnem počenjanju »Gospodarske zveze« zoper »Kmetijsko družbo« pravi »Gorenjec«: Vse se organizuje in druži: duhovniki, uradniki, odvetniki, učitelji, trgovci, delavci itd. Le za te, zatirani gorenjski kmet, ni organizacije. Izgubljeni in potaknjeni smo v vseh mogočih društvih, toda nikjer ne pridemo do odločilne besede. Nikogar ni, ki bi se potegoval za naše težnje in naše pravo. Naši poslanci niso naši! Kdor še ni okusil ovsenega hleba, ne loči ga od pšeničnega. Združimo se tedaj in pomagajmo si sami! Dolžnost naša je, da si priborimo boljšo bodočnost. In če jo ne priborimo sebi, preskrbimo jo vsaj svojim potomcem. Ustanovimo »Gorenjsko kmetško zvezo«, katere namen naj bo: kmeta učiti, svariti in braniti. Nasvet je kakor rečeno izvrsten, in vredno bi bilo, da ga uvažuje ljudstvo tudi na Dolenjskem. S tako zvezo bi se kmet osamosvojil in otrešel tistih varuhov, ki ga izkoriščajo v svoje namene, šele po taki zvezi postal bi resnično svoboden.

Klerikalna hudobnost presega vse meje, ki jih političnemu boju stavljata poštenje in pravica. Klerikalec je tako hudoben, da mu je najzavrženejše sredstvo dobro, če more z njim škodovati svojemu nasprotniku. Slovenski kmet pozna dobro to hudobnost, in ravno da označi to grdo lastnost klerikalcev, je izumil robati pregovor »Farja ubij, ali ga pa pri miru pustite«. Zadnji čas se je primeril slučaj, ki nam prav živo pred očuje to klerikalno hudobnost. Iz njega spoznajo bralci, kakšni ljudje so klerikalci. Ta slučaj se je zgodil na Bledu in to bivšemu županu gosp. Jakobu Peternelu. Ta mož, poštenjak od nog do glave, priljubljen in spoštovan pri vseh poštenih ljudeh, ki si je za blejsko občino pridobil veliko zaslug, je že od nekdanjega klerikalca trn v peti. Peternel je pač mož in ne farovška šljeva in zato ga hočejo klerikalci uničiti, veljaj kar koli. Ker mu drugače ne morejo do živga, mu skušajo ukrasti čast in poštenje. Pred nekaj leti so ga brezimno naznanili sodniji, da je požigalec. Vedeli so dobro, da je to laž, a mislili so, da ga spravijo, nedolžnega v ječo in ga tako politično ubijejo. Dolžili so ga, da je užgal hišo njegovih varovancev. Začela se je sodnijska preiskava in ta je dokazala, da je bil Peternel takrat, ko je gorelo, daleč od domovine, da je bil takrat

že več tednov pri vojaških vajah. Sodnija je seveda koj ustavila vsako postopanje, saj je bila Peternelova nedolžnost sijajno dokazana. Podle klerikalne duše so se ustrašile posledic svojega tolovajstva in se takrat poskrile v svoje brloge ter čakale druge prilike, da kakor divja zver naskočijo Peternela. Toda čakali so zaman. Letos pa se je zopet nekaj primerilo, kar je dalo klerikalcem priliko, planiti na g. Peternela. Zagrizeni klerikalec, blejski orožniški stražmojster Čermelj je ovadil g. Peternela zaradi motenja vere. Peternel je bil namreč s svojega sveta odstranil neko tablo. Ta tabla, ki je bila Peternelova last in je stala na Peternelovem svetu, je dala povod, da je prišel stražmojster Čermelj v Peternelovo hišo, vzel samooblastno to tablo, ne da bi bil Peternela vprašal, da si je bil Peternel doma, in jo odnesel v občinski urad. Peternel je šel za stražmešтром in odločno ugovarjal njegovemu postopanju, na kar ga je stražmojster ovadil sodniji, češ, da se je Peternel bogoskrunsko izrazil in storil hudodelstvo motenja vere. Sodnija je začela preiskavo, zaslišala kaceh 10 prič, potem pa vse postopanje ustavila, ker se je izkazalo, da Peternel ni storil nikacega bogoskrunstva. Klerikalci so se že veselili, da pride Peternel v ječo in kradli so mu čast kar se je dalo ter trgali na cunje njegovo poštenje s tisto brezprimerno hudobnostjo, ki je lastna samo klerikalcem. Upamo, da bo vojaška oblast orožnika Čermelja strogo kaznovala, čitatelji pa naj iz tega posnemajo, kako resničen je tisti rimski pregovor, ki uči: Ta-le je črn, Rimljan, varuj se ga!

Društvo županov ljubljanske okolice je imelo, kakor piše »Slovenec«, svoj ustanovni shod. Shod nas sicer ne zanima, zanimajo pa nas nekateri »funkcionarji«, koje si je društvo na čelo postavilo. Da je načelnikom izbran šentvidski Belec, temu se ne čudimo, ker ta mož mora trobiti v mežnarski rog že radi cerkvenih streh, katere ga rede! Njegov namestnik pa je A. Ogorelec — ne bivši deželni deželni poslanec, nego brat njegov —, ki je bil nekdanj srdit liberalcec in najbolj zagrizen politični nasprotnik svojemu bratu! Zdaj pa je značajni ta mož zbežal minihom pod kuto, in plesati mora, kakor mu godejo kapelani v Šmarju. Kakor je videti, je mož kačje narave, ki slači svojo kožo od potrebe do potrebe. Šmarski občini je na takem županu le čestitati! Fran Svobljšak, župan v Medvodah — tisti, ki je hotel dati za škofove zavode 10.000 gld., se ve iz srenjske blagajne — izvoljen je tajnikom. Ne umemo, čemu da ravno te finančne kapacitete niso izbrali za blagajnika, ko zna možiček vendar tako izvrstno s tujimi tisočaki okrog sebe metati! A izbrali so ga tajnikom, da si od Medvod do Ljubljane vsako otroče ve, da Francelj s Svetja svoje ime le z veliko težavo podpiše! Če bodo akti novega društva izgledali tako, kakor izgledajo akti županstva v Medvodah, bo groza! No, pa bode pomagal oče Tomaž Zdešar, svedrski župan s Horjula, ki je izbran tajniku za namestnika! Blagajnik pa bo gospod Alojzij Tršan, župan v Šmartnem pod Šmarogoro, in če bogatih dohodkov vseh sam ne bo mogel spraviti, spravili se bodo lahko pri njegovem namestniku Matevžu Ponikvarju, županu na Že-

limljah. Na shodu se je baje — vsaj »Slovenec« piše tako — spregovorila marsikatera tehtna beseda, in sklepalo se je jednoglasno po stavljenih predlogih. To se pravi, očetje župani so kimali, kakor Kašperčki v komedijah, gospodje duhovniki pa so se jim v pest smejali. Ljubljanska okolica je lahko ponosna na te kimovce! —

Iz klerikalnih konsumnih zadreg. Z Bleda se nam piše: Zadnjič sem prišel po opravkih v bližnje Gorje. Prijatelj mi je povedal marsikaj in tudi o konsumnem društvu sva govorila. Povedal mi je, da je imelo to društvo blizo 60 tisoč gld. prometa in nekaj krajcarjev nad 40 gld. dobička v preteklem letu. Vsi udje so bili pri občnem zboru z blagajnikovim poročilom zadovoljni in celo zahvalo so mu menda izrekli. Ko so pa pozneje dobili tiskan račun in bilanco v roko, začele so nekatere modre glave tuhtati in preobračati račun na vse strani. Pogruntali so, da ni vse tako res, kakor stoji na papirju. Zato so prijeli ono nedeljo blagajnika. To je bil vrišč! Iz sosednje bralne sobe so prileteli gledat, kaj je in celo na cesti so ljudje postajali iz radovednosti. Blagajnik je bil tako hud, da je vrgel ključke na mizo, rekoč: Tu jih imate, pa odstopim! A dobil je odgovor: Ne boš, Jaka, prej račune deni v red! In ko se je Postojnarjev Jaka, to je gorjanski cerkovnik, kateri ima menda vso politiko v malem prstu, ker piše v »Domoljuba«, nekaj med prepir vtaknil, so ga nagnali s »smrkovcem« in spodili skozi vrata. Proti večeru so se nekoliko pomirili, posebno ker so nekateri svarili pred škandalom. Kakor slišim, so se zdaj menda za en čas pobotali, a prišlo je vendar med svet, da tudi pri gorjanskem konsumnem društvu ni vse zlato, kar se sveti. Srečni Gorjanci, sem rekel prijatelju. Zadovoljni bodite, da vam sploh dajo račun v roke, pri nas ga pa še radi gotovih razlogov ne pokažejo. Ko je pri občnem zboru našega konsumnega društva zahteval neki ud knjige, da bi se o istinitosti prepričal, mu jih niso hoteli dati. Eni so potegnili z njim, drugi so nasprotovali. Prišlo je do prepira in skoraj do pretepa. Kaplan je skočil na mizo in miril, kar se mu je z velikim trudom komaj posrečilo. Toda o tem je dolga povest, zato dalje prihodnjič. Blejec.

Tatvina v izanskem konsumnem društvu? Poročajo nam: Čakali smo, da sporočita o zasačenem mežnarju v izanskem konsumnem društvu kaj »Slovenec« ali »Dihur«. Toda preverili smo se iznova, da pometata ta dva poštena lista samo pred — tujimi pragi, svojega pa puščata umazanega. Minolo nedeljo popoldne je bilo torej, ko je imel župnijski kandidat, nekdanji lepi kapelan Janezek v izanski farni cerkvi nauk. Ker konsumno društvo med službo božjo ne sme biti odprto, je konsumni prodajalec Jerančič prodajalnico zaprl, vzel ključke seboj in šel — v cerkev morda? — v bližnjo gostilno na poliček vina. Božja kazen pa ni izostala! Ko se je Jerančič malo pred izvršitvijo popoldanske božje službe vrnil v cerkovnišče, kjer je nastanil Mauring svoje konsumno društvo, je začul v prodajalnici sumljiv šum. Hitel je pri stranskih vratih, v katerih je tičal ključ, v prodajalnico in našel ondi cerkovnika, farovškega hlapca in pomočnika v konsum-

nem društvu Kramarja. Pripravil si je bil že nekaj sladkorja, fig in druge drobnjave, ko mu je Jerančič namero pokazil. Kramar se je izgovarjal, da je prišel po — oglja, a Jerančič mu ni verjel. Dr. Mauring je hotel to neljubo afero prikriti, toda orožništvo je slučaj naznanilo. Podrobnosti spravi na dan sodnja preiskava, ki se je že začela. Takrat se pokaže, ali je Kramar res iskal po konsumnem društvu samo oglja in kaj je nameraval s pripravljenimi figami i. dr.

Državno podporo v znesku 500 K je poljedelsko ministrstvo dovolilo kmetijski podružnici v Zagorju na Pivki v svrhu naprave drevesnice.

Nova občina Slatina. Štajerski deželni zbor je lani sklenil razdeliti občino Slatinsko na dve, in sicer na kopališko in na kmetsko. Slovenci so pričakovali, da cesar tega zakona ne odobri, saj je bil sklenjen samo iz nemškonaacionalnih političkih namenov ter stoji v nasprotju z dejanjsko koristjo prebivalstva. Toda to pričakovanje se ni izpolnilo. Cesar je sklep štajerskega dež. zbora potrdil in tako je prišla sedaj nova občina na slovenski zemlji v nemške roke.

Izpred celjskega sodišča. Te dni je bil pri celjskem porotnem sodišču krivim spoznan 60 let stari dninar Josip Veber, rojen v kamniškem okraju zaradi poskušnega zavratnega umora in obsojen na osem let težke ječe. Veber je na Savinjski gori živeči vdovi Mariji Drobez in njenima roditeljema namešal arzenika v zrezance, da bi jih zastrupil in se potem polastil njih premakljivega premoženja. Na srečo ni nobeden imenovanih jedel veliko zrezancev in so vsi utekli smrti. Veber je priznal svojo krivdo in tudi namen poskušnega umora.

Vodovod v Polhovem gradu je bil dne 27. m. m. slovesno odprt. Naprava vodovoda je stala 10.000 gld.

Kmetijska družba goriška. Podpredsednik kmetijske družbe v Gorici vitez Bolle se je odpovedal podpredsedništvu ter bode dne 18. junija ob 10. uri dopoldne radi tega v Gorici izredni občni zbor.

Poštna zveza po Soški dolini. Dolej je hodila pošta iz Gorice po Soški dolini dvakrat tja in nazaj. Sedaj hočejo ustanoviti še tretjo zvezo in bi pošta odhajala iz Gorice ob 8. uri zjutraj.

V cestni odbor žužemberškega okraja je deželni odbor imenoval J. Gnidovca iz Ajdovca in M. Mausserja s Tople rebri.

Zopet nemški agitator. V Teharjih pri Celju so zaprli tamošnjega kovača Tlakarja in ga izročili sodišču v Celju. Nanj leti sum, da je nekega učenca štorjanske tovarne k tatvini zapeljeval s tem, da mu je dajal za vsak ukradeni kos železa 10 kr. — Tlakar je bil pri vsaki volitvi nemški agitator in je bil prvi, ki je začel o trgovini »Merkur« razširjati vesti, ki so v stanu spraviti trgovino ob zaupanje. Mož je bil vedno v zvezi s celjskimi in štorjanskimi Nemci.

Ponarejeno vino. V Zagrebu ponarejalci vina delajo še vedno dobro kupčijo. Nedavno sta zboleli dve osebi vsled vina, ki sta ga kupili pri nekem branjevcu v Vlaški ulici. Analiza vina je pokazala, da je ponarejeno in zdravju škodljivo. Preiskava se je pričela in želeti je, da bi krivce tudi pošteno kaznovali.

Laški denar. Odkar so prišli rimski romarji domu, širi se v prometu vedno

več laškega denarja, kateri je sicer našim kronam in našemu drobižu zelo podoben, v resnici pa manj vreden. Zato opozarjamo p. n. občinstvo na to, da pri menjavanju pazi, da dobi samo naš pravi denar, in da se obvaruje te dobrote romanja v Rim.

Ribničani Krügerju. Poroča se nam, da so nekateri Ribničani poslali Krügerju razglednico, na katero so napisali nebroj svojih čestitk. Kot vrli Slovenci so napisali samoslovenski naslov. Tako bomo tudi Slovenci zastopani v veliki zbirki Krügerjevih razglednic.

Pokradli so v noči od 13. na 14. m. m. dosedaj neznani tatovi različne jestvine Jos. Starihi v Osojniku in Jak. Golobiču v Štrekljčevcu. Odnegli so prvemu tudi 4 krone denarja. Sodi se, da so tatvino izvršili Frančič in drugovi, ki so pobegnili iz novomeškega zaporja in katerih jeden, J. Mitrovič, je služil pri Golobiču za hlapca.

Pobegnil je iz Stare Loke pod policijsko nadzorstvo postavljeni, tujemu imetju jako nevarni Jakob Vidmar, po domače Cunjarjev.

Loterijske srečke.

Gradec , 26. maja.	12, 22, 59, 70, 9.
Brno , 30. maja.	32, 19, 18, 7, 14.
Dunaj , 26. maja.	39, 19, 61, 57, 20.
Lino , 19. maja.	35, 87, 50, 43, 73.
Trst , 19. maja.	82, 22, 59, 78, 47.
Praga , 23. maja.	62, 87, 64, 43, 86.

Tržne cene v Ljubljani

26. maja 1900.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	18	40	Špeh povojen, kgr.	1	50
Rež, "	14	40	Surovo maslo, "	1	70
Ječmen, "	13	60	Jajce, jedno, "	—	5
Oves, "	13	40	Mleko, liter, "	—	16
Ajda, "	18	—	Goveje meso kgr.	1	20
Proso, "	19	—	Telečje, "	1	10
Koruza, "	13	20	Svinjsko, "	1	50
Krompir, "	6	40	Koštrunovo, "	—	80
Leča, lit.	—	24	Piščanec, "	—	140
Grah, "	—	20	Golob, "	—	40
Fižol, "	—	14	Seno, 100 kilo	—	—
Maslo, kgr.	1	80	Slama, "	—	—
Mast, "	1	40	Drva trda, klfr.	—	—
Špeh svež, "	1	40	„ mehka, "	—	—

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: **na Kongresnem trgu 14**

Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se **obrestujejo po 5%.**

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Poštna hranilnica čk. št. 849.086.

Telefon št. 135.

Preklic!

Obžalujeva razžaljive besede, katere sva govorila o g. **Josipini Lavrenčič**, trgovki na Dolenjski cesti v Kurji vasi št. 4 pri Ljubljani, glede od nje prodajane moke in otrobov iz **Vinko Majdičevega mlina v Kranju.**

Tudi obžalujeva, da sva govorila o tej (Vinko Majdičevi) moki, da je gipsova in železna, ter da po njegovih otrobih živina pogine, ker so bile te besede neresnične, in prosiva odpusčenja.

Anton in Antonija Strnad.

Compagnie Générale Transatlantique.

Francoska proga s poštnimi brzo-
parobrodi via Inomost-Basel-Paris
New-York.

Cena vožnje v III. razredu iz Ba-
sela v New-York stane 84 (štiriin-
osemdeset) gld. s hrano in stanovanjem
od Basela dalje prosto. Odhod iz Ba-
sela vsak četrtek, iz Havra vsako so-
boto zjutraj. Ta črta je najbolj pripravna
za Slovence iz Kranjske in Štajarske ter
za Hrvate. Na parnikih je **najboljša**
hrana in **postrežba**; potniki III. raz-
reda dobé **dvakrat na dan** vino prosto.

Rommel & Comp. Basel (Švica.)

V Ameriki smo v zvezi z „Glas
Naroda“, Fran Sakser, 109 Green-
wich Street New-York.

„Pri Dolencu“ Dolenjska cesta, Ljubljana.

Nova trgovina **H. Fajdiga** „pri
Dolencu“ na Dolenjski cesti v Ljubljani
priporoča slavnemu občinstvu svojo

veliko zalogo
špecerijskega blaga
ter

pristnega žganja

v steklenicah in sodčkih.

Istotam kupujejo se

jajca in piščeta
po najvišji ceni.

Za prav obilen obisk priporočata se

H. Fajdiga in R. Walland.

„Pri Dolencu“
Dolenjska cesta, Ljubljana.

Odgovorni urednik dr. Ivan Tavčar.

Na prodaj je več hektolitrov
dobrega rudečega

istrskega vina

za kosce zelo pripravno po 13 gld.
(v večji množini pa po 12 gld.)

Pošilja se proti gotovini.

C. Zalaznik
Palj.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača
bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s
tem uljudno na mojo firmo.

Genjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih
izdelkov cikorij, ampak zahtevajte
povsod najboljši pridevek k pra-
vej bobovi kavi, to je cikorija ali:

KAVA
DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA

Ivarina je najboljša cikorija.

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU
LJUBLJANI.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno
kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in
zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedó, katere velike prednosti ima
Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz
rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave,
ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na
dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata
z preljubljenim okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid
zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan
použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res dru-
žinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod
in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh
za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za
uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno
barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti
bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tret-
jino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove
kave začeti in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove
kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi
popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne.

Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove,
je ta najboljšo nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in
bolnim osebam kot lahko prebavljiva, krideljujoča in krep-
jujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, po-
sebnostno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da.

Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave,
bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En
poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli
odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih
izvirnih zavojih z podobo župnika Kneippa kot
varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Lastnina in tisek „Národne Tiskarne“ v Ljubljani.